

Rakennustarkastajan toiminnasta tehty kantelu

Rakltk. 12.1.2022 § 4

Liite 2.

1. Tausta

Jari Kangasvieri on hakenut 11.12.2021 lupaa tuulivoimalan rakentamiseksi Raikonharjun alueelle. Rakennusluvan arkistotunnus: LP-849-2021-00070.

Jokitalo on ilmoittanut 13.12.2021 Lupapiste.fi palvelussa asettaneensa ko. rakennuslupa-asian menettelyksi suunnittelutarveratkaisun ja pyytänyt hakijaa lisäämään suunnittelutarveratkaisulla toteutettavan tuulivoimarakentamisen vaatimat selvitykset (melu, välke, luonto, arkeologia, ym.)

Kangasvieri on esittänyt 13.12.2021 sähköpostitse erillisen päätöspyyntönsä koskien Raikonharjun suunnittelutarvealueen ratkaisua. Jokitalo on ilmoittanut 15.12.2021, että suunnitellulla tuulivoimarakentamisella on merkittäviä vaikutuksia, joten suunnittelutarveratkaisu tulee MRL 16 § mukaan käytettäväksi ja että hän ei tee asiasta viranhaltijapäätöstä.

2. Kantelu

Lestin Talo Ky / Jari Kangasvieri on tehnyt 15.12.2021 päivätyllä kirjeellä kantelun, joka kohdistuu rakennustarkastaja Markus Jokitalon vaateeseen suunnittelutarveratkaisusta.

Perusteluna kantelulle Kangasvieri tuo esille mm. seuraavaa (koko kantelu on liitteenä):

- *"Kaavan ja yva-tarkastelun tason vaatiminen suunnittelutarveratkaisussa on ylimitoitettu. Selvitysten tarve tulee sovittaa hankkeen kokoon ja merkittävyyteen sopivaksi yleensä neuvottelumenettelyn kautta. Viranhaltijan tulkinta ja harkinta edellyttää aina päätöksen tekemistä."*
- *"Rakennustarkasta Jokitalo on tehnyt lain tulkintaa ilman virallista päätöstä ja kieltäytynyt päätöksen teosta ja mahdollisesti valmistelusta. Toholammin kunnan hallintosääntö ei valtuuta rakennustarkastajaa tekemään harkintaa suunnittelutarveratkaisun tarpeesta eikä alueesta. Lisäksi rakennustarkastaja Jokitalo on toiminut vastoin rakennusjärjestyksen kohdan 6 ohjetta. Katsomme, että rakennustarkastaja Jokitalo on ylittänyt toimivaltuutensa vaatiessaan suoraan suunnittelutarveratkaisua ja selvityksen laajuutta."*

Kantelussa vaaditaan, että Toholammin rakennus- ja ympäristölautakunta ottaa haetun tuulivoimalan rakennusluvan suunnittelutarveratkaisut harkintaan, mitätöi rakennustarkastajan esittämät suunnittelutarveratkaisuvaatimukset ja harkitsee, tarvitaanko yhden tuulivoimalan rakentamiseen yleensäkin suunnittelutarvealuepäätöstä ja -ratkaisua ja tekee tarvittaessa tarvittavan päätöksen suunnittelutarvealueesta kuntaan 13.12.2021 jätetyn hakemuksen mukaisesti ja mahdollisen aluepäätöksen yhteydessä ei aseta normaalia voimakkaampia vaatimuksia suunnittelutarveratkaisussa esitettävistä selvityksistä.

3. Arvioinnin kohde kanteluasiassa

Hallintolain (434/2003) 53 a §:n mukaan viranomaisen, siihen palvelussuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä hallintokantelun toimintaa valvovalle viranomaiselle. Hallintolain 53 c §:n mukaan valvova viranomainen voi hallintokanteluasiassa antamassaan ratkaisussa kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimuksiin tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei kantelun kohteena oleva teko luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin muun muassa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi. Lopuksi hallintolain 53 d §:n mukaan hallintokanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintokantelu on toisin sanoen ilmoitus lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden laiminlyönnistä hallintotoiminnassa. Hallintokantelun seurauksena voidaan antaa kantelun kohteelle edellä todetusti hallinnollista ohjausta tai huomautus, mutta hallintokantelu ei ole muutoksenhakukeino asiassa, johon liittyen kantelu on tehty.

Näin ollen hallintokantelun johdosta rakennus- ja ympäristölautakunta ei ota harkintaan suunnittelutarveratkaisuasiaa, mitätöi sen edellyttämistä koskevaa linjausta tai tee päätöstä hakemuksen johdosta. Sen sijaan rakennus- ja ympäristölautakunta arvioi, onko rakennustarkastaja toiminut lain ja hänelle asetettujen velvollisuuksien mukaisesti.

4. Selvitys kantelun johdosta

Asiaa on selvitetty kuulemalla rakennustarkastajaa sekä perehtymällä asiaan liittyvään asiakirja-aineistoon (lupa-asiakirjat sekä edellä selostettu kirjeenvaihto).

4.1. Rakennustarkastajan toimivalta

Toholammin kunnan hallintosäännön 102 §:n 24) kohdan mukaan rakennus- ja ympäristölautakunta päättää suunnittelutarveratkaisusta ja 103 §:n 31) kohdan mukaan rakennustarkastajan toimivaltaan kuuluu poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisupäätösten valmisteleminen.

Asiassa ei ole vielä tehty suunnittelutarveratkaisua. Suunnittelutarveratkaisun edellyttämisen voidaan tulkita olevan menettelyllinen ja valmisteleva toimi ennen varsinaisen päätöksen tekemistä, ja se kuuluu siten hallintosäännön mukaisesti rakennustarkastajan toimivaltaan.

4.2. Suunnittelutarveratkaisun edellyttäminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 16 §:n 1 momentin mukaan suunnittelutarvealueella tarkoitetaan aluetta, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen. Edelleen maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n 2 momentin mukaan

suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa.

Rakennuslupa kohdistuu asiakirjojen mukaan kokonaiskorkeudeltaan 300 m olevaan teollisuusluokan tuulivoimalaan. Rakennustarkastaja on tulkinnut, että haetulla tuulivoimalalla on siten merkittäviä ympäristövaikutuksia, jonka vuoksi edellytetään laajempaa harkintaa.

Lain mukaan suunnittelutarveratkaisua voidaan edellyttää, ja hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää ratkaisusta. Lautakunta tekee suunnittelutarveratkaisun osana kokonaisharkintaa asian myöhemmässä vaiheessa. Edellä kohdassa 3 todettuun viitaten, asiaa ei voida ratkaista hallintokantelun seurauksena.

4.3. Viranhaltijapäätöksen tekeminen

Suunnittelutarpeen määrittely kuuluu Toholammin hallintosäännön mukaisesti rakennustarkastajalle, ja on normaalia työhön kuuluvaa harkintaa, josta ei tehdä kunnassa erillisiä viranhaltijapäätöksiä.

Todettakoon, että mikäli rakennusluvan hakija katsoo, että suunnittelutarveratkaisua ei tulisi edellyttää, voi hakija hakea rakennuslupaa ilman suunnittelutarveratkaisun edellyttämien selvitysten teettämistä. Päätöksen tekevä viranomainen voi joko hyväksyä hakemuksen tai hylätä sen sillä perusteella, että luvan myöntämiseksi olisi tullut tehdä suunnittelutarveratkaisun mukaiset toimet, jolloin hakija voi saattaa ratkaisun hallintotuomioistuimen arvioitavaksi.

5. Johtopäätökset

Rakennustarkastaja Jokitalo on toiminut Toholammin kunnan hallintosäännön sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, joten kantelun tai esitetyn vaateen johdosta ei ole syytä ryhtyä toimenpiteisiin.